

RUTINE FOR GJENNOMFØRING AV EGNETHETS- OG HENSIKTMESSIGHETSTEST AV KUNDEN

FORMÅL

Disse retningslinjene er fastsatt av styret i Vertu Kapitalforvaltning AS ("Selskapet") i medhold av verdipapirhandelloven §§ 10-15 og 10-17, og kommisjonsforordning 2017/565 art. 54-55, jf. verdipapirforskriften § 2-2. Det vil også være relevant å se hen til *ESMA Guidelines on certain aspects of the MiFID II suitability requirements* (datert 28. mai 2018) ved gjennomføring av egnethetstest.

Før selskapet yter porteføljeforvaltning eller investeringsrådgiving til kunder vil selskapet vurdere om investeringstjenesten eller de finansielle instrumentene tjenesten vedrører *egner seg* for kunden. Informasjonen innhentes fra kunden selv og danner grunnlag for vurderingen av om investeringstjenesten er egnet. Formålet med disse retningslinjene å fastsette rutiner for innhenting av informasjon fra kunder og gjennomføring av egnethetstest. Testene som omtales nedenfor skal gjennomføres av kundens investeringsrådgiver i Vertu Kapitalforvaltning AS.

GENERELT OM INNHENTING AV INFORMASJON

Selskapet er forpliktet til å innhente nødvendig informasjon fra kunden for å kunne gi investeringsråd. Informasjonen skal dokumenteres og kunden skal bekrefte at informasjonen er korrekt. Videre skal kunden underrette selskapet dersom det inntreffer vesentlige endringer i den informasjon som er innhentet.

For kunder med etablert kundeforhold og handelshistorikk, kan selskapet bygge på tidligere innhentet informasjon og informasjon fra uavhengige kilder, med mindre selskapet vet at informasjonen er foreldet, ufullstendig eller unøyaktig. Videre skal selskapet sikre seg at den informasjonen som er innhentet fra kunden er pålitelig. Dette skal omfatte følgende:

- Å sikre seg at kunden forstår at det er viktig å gi nøyaktige og ajourførte opplysninger
- Å sikre seg at spørsmål som stilles i prosessen er forstått, og at de nøyaktig gjenspeiler kundens mål og behov, og at kunden gir opplysninger som er nødvendig for å foreta egnethetsvurderingen
- Å vurdere om det foreligger åpenbare unøyaktigheter i opplysningene fra kunden

HVILKEN INFORMASJON SKAL INNHENTES

Alle kunder

Selskapet skal innhente følgende informasjon fra kundene

- formål med investeringene (aktiv handel/kortsiktig sparing/langsiktig sparing)
- tidshorisont for investeringene
- risikovillighet (høy/lav/middels)
- risikoprofil (eventuelle opplysninger om ønsket allokering)
- preferanser for bærekraftige investeringer

Ikke-profesjonelle investorer

Selskapet skal innhente følgende informasjon fra ikke-profesjonelle investorer for å avdekke den risikobærende evnen:

- inntektsforhold
- aktiva, herunder andel likvide aktiva
- investeringer
- fast eiendom
- kundens normale forpliktelser
- innhente informasjon om kundens evne til å bære tap og kundens risikotoleranse

Selskapet skal legge særlig vekt på at de anbefalte tjenester og finansielle instrumenter er i samsvar med kundens risikotoleranse og evne til å bære tap.

Selskapet vil innhente følgende informasjon fra ikke-profesjonelle investorer for å avdekke kompetansen:

- utdanning og arbeidserfaring (vektlegges bare dersom kunden har et yrke som gir kompetanse i finansielle instrumenter og markeder)
- Hvilken investering kunden har relatert til de finansielle instrumenter selskapet tilbyr tjenester i (graderes i høy/middels/lav) – herunder i hvilken grad kunden har handlet de aktuelle finansielle instrumenter tidligere. Informasjonen skal angi:
  - hvilke investeringstjenester, typer transaksjoner og typer finansielle instrumenter kunden har kunnskap om
  - arten og omfang av kundens transaksjoner i finansielle instrumenter

Profesjonelle investorer

Profesjonelle kunder anses i stand til selv å vurdere hvorvidt de har nødvendig kompetanse og finansiell evne til å bære den risiko som følger med kundens investeringsmål.

Det skal fylles ut en kundeprofil/kundeavtale på samtlige kunder som mottar investeringsrådgivning. Dersom det ikke er mulig å gjennomføre testene skal en kunde ikke motta investeringsråd eller få hjelp til å formidle ordre.

EGNETHET- OG HENSIKTMESSIGHETSTEST

EGNETHETSTEST

Kunder som mottar investeringsråd eller gir foretaket mandat til å forvalte kundens portefølje på individuell basis, skal fylle ut kundeprofil. Kundeprofilen må fylles ut før en kunde mottar investeringsråd/porteføljeforvaltning. Enten det gjelder kjøp, salg eller bytte av fond skal egnethetstest gjennomføres. Dersom en kunde ikke vil la seg teste, kan selskapet ikke gi råd eller gjennomføre porteføljetransaksjoner.

Dersom kunden er en juridisk person eller en sammenslutning av to eller flere juridiske personer, eller der kunden er en fysisk person som representeres av en annen fysisk person, skal Selskapet avklare med kunden hvilken person som skal være gjenstand for egnethets- og hensiktsmessighetstest.

Kundeprofilen gir informasjon om kundens erfaring, finansiell situasjon, risikotoleranse og evne til å bære tap, og legger grunnlaget for hvilke typer tjenester, produkter og type risiko som passer inn i kundens portefølje. Kunden skal aldri gis et uegnet investeringsråd.

Dersom kunden ønsker å gjennomføre en transaksjon som strider mot selskapets investeringsråd, skal transaksjonen ikke gjennomføres.

Når verdipapirforetak yter investeringsrådgivning, skal de gi den ikke-profesjonelle kunden en rapport som inneholder et sammendrag av rådgivningen og forklarer på hvilken måte anbefalingen er egnet for den ikke-profesjonelle kunden, herunder hvordan den stemmer overens med kundens mål og personlige forhold sett i lys av den investeringsperioden som kreves, kundens kunnskap og erfaring, og kundens risikovillighet og evne til å bære tap. Videre skal rapporten beskrive kostnader forbundet med investeringen og tilsvarende produkter som egner seg for kunden, dersom produktet innehar de samme egenskapene som produktet som allerede er anbefalt. Dette for å gi kunden en mulighet til å velge for eksempel det billigste produktet.

Dokumentasjon på at egnethetstesten er gjennomført skal lagres i selskapets kundesystem, eller kundens mappe i det elektroniske arkivet.

HENSIKTMESSIGHETSTEST

Ved ordreformidling skal rådgiver vurdere om transaksjonen eller ordren er hensiktsmessig for kunde. Denne vurderingen er blant annet basert på kundens erfaring og kunnskap om produktet eller tjenesten. Dersom transaksjonen eller ordren ikke er hensiktsmessig for kunden skal rådgiver advare kunden. Ordren kan utføres dersom kunden ønsker dette på tross av advarselen. Dette skal dokumenteres sammen med hensiktsmessighetstesten.

Nytt ordreformidlingsskjema skal fylles ut ved enhver ordreformidling og arkiveres i selskapets kundesystem.

Hensiktsmessighetstest skal ikke gjennomføres der det mottas ordre på e-post fra etablert kunde uten forutgående kontakt. Hensiktsmessighetstest er heller ikke nødvendig der kunden på eget initiativ ønsker en innløsning i et ikke-komplekst produkt.

INVESTERINGSRÅDGIVNING OG PORTEFØLJEFORVALTNING

Når selskapet yter investeringsrådgivning, skal den ikke-profesjonelle kunden motta en rapport som inneholder et sammendrag av rådgivningen og forklarer på hvilken måte anbefalingen er egnet for den ikke-profesjonelle kunden, herunder hvordan den stemmer overens med kundens mål og personlige forhold sett i lys av den investeringsperioden som kreves, kundens kunnskap og erfaring, og kundens risikovillighet og evne til å bære tap.

Selskapet skal gjøre kundene oppmerksomme på, og ta med i egnethetsrapporten, opplysninger om hvorvidt de anbefalte tjenestene eller instrumentene sannsynligvis vil kreve at den ikke-profesjonelle kunden anmoder om en regelmessig gjennomgåelse av de avtalte ordningene.

Dersom et verdipapirforetak yter en tjeneste som innebærer regelmessige egnethetsvurderinger og -rapporter, kan det være tilstrekkelig at de etterfølgende rapportene etter rapporten om den første tjenesten som er ytt, bare omfatter endringer i de berørte tjenestene eller instrumentene og/eller kundens omstendigheter, uten at alle opplysningene i den første rapporten gjentas.

KUNDEPROFIL

Det skal etableres en kundeprofil for den enkelte kunde basert på innhentet informasjon. Denne profilen skal minst inneholde nødvendig informasjon i henhold til de ulike testene, slik at det kan ytes investeringsrådgivning, porteføljeforvaltning og ordreformidling.

Profilen skal minst angi kundens risikomål, langsiktighet, hvilke aktiva klasser kunden skal kunne investere i, samt eventuelle grenser knyttet til den aktuelle aktiva klasse. Selskapet skal i den forbindelse vurdere om omfanget av kundens ønskede investering i de tjenester og produkter selskapet tilbyr, er i samsvar med kundens investeringsmål og finansielle situasjon.

Kunden skal gjøres oppmerksom på at rådene ikke tar hensyn til eventuelle investeringer kunden gjør utenom selskapet, med mindre kunden selv opplyser om dette. Selskapets vurderinger om dette punkt skal nedfelles skriftlig og oppbevares sammen med øvrig informasjon vedrørende kunden og kundens investeringer.

KONSEKVENSN AV MANGLENDE INFORMASJON

Dersom foretaket ikke får de opplysningene som er nødvendige for å etablere en kundeprofil, skal foretaket ikke yte tjenester knyttet til ordreformidling, investeringsrådgivning eller porteføljeforvaltning til den aktuelle kunden. Kunden skal motta skriftlig informasjon om dette.